

[Oluf Pedersen.]

Omraade er vi jo paa Vej til at lave den samme Dumhed om igen. For mig at se er Valutacentralen ingen Garanti imod Galskaben, tværtimod kan dens Indgreb baade i Handel og med Hensyn til Tvangskurser blive meget farlige, og dobbelt farlige netop i Krigstider. Ja, jeg forstaar ikke, at Ministeren tør begrænse Importen af livsnødvendige Varer. Hverken sunde teoretiske Betragtninger eller praktisk Erfaring kan begrunde Udvidelsen af den bundne Liste — jeg synes, det maa være lige modsat.

Hvis man nu ser paa den Import, Danmark har haft i 1939, ligger det jo ikke saadan, at den har været ringe; vi har haft en stor Import i 1939. Naar det saa hurtigt er gaaet galt paa visse Omraader, er Skaden af ældre Dato. Det blev oplyst af Brændselsnævnets Formand for et Par Dage siden, at vi havde samme Lager af Kul i September 1939 som i September 1938, og dette er sikkert rigtigt. Men ser vi paa Importtallene, viser det sig, at vi i 1937 havde en Import paa 6 Mill. t Kul; Importen faldt til 5,4 Mill. t i 1938 og steg saa igen til 6 Mill. t i 1939. Det, der skete i 1938, var, at man formindskede vore Lagre med 10 pCt. af Aarsindførselen. Det vil i Virkeligheden sige, at vi fik et Lager, der var saa meget mindre, som en Maanedes Forbrug udgør, og det var dette ringe Lager, vi havde lige saa stort i September 1939 som i 1938, et alt for ringe Lager, hvad der saa igen er en af Grundene til den Ulykke, der paa dette Omraade truer det danske Samfund i Dag.

Valutacentralen virker, naar den endelig griber ind for at begrænse, paa den Maade, at de danske Handelsfolk tvinges til at købe forholdsvis dyrt, paa et Tidspunkt, da Varen ikke er billigst mulig, og derved virker Ordningen til ganske afgjort Skade for det danske Samfund. Det er for saa vidt godt til Belysning af hele dette Forhold, at man ser, at Handelsfolk har vendt sig imod Valutacentralen og stadig vender sig imod den, til Trods for at det jo ikke kan omdisputeres, at Valutacentralen giver dem Mulighed for at tage betydelig større Avance, end de ellers kunde tage; naar de vender sig imod den, er det, fordi de klart kan se, at de bliver tvunget til at købe for dyrt, og at dette er til Skade for hele Samfundet og derigennem naturligvis ogsaa til Skade for dem selv. Der er for mig ingen Tvivl om, at Valutacentralen giver højere Priser for Importen og større Avance for visse Importører, og den giver derigennem

Mulighed for en forholdsvis stor Pris ogsaa for visse Dele af den hjemlige Produktion, alt sammen til Skade for Forbrugerne, som netop derfor har faaet en Dyrtid saa knugende som den, det danske Samfund i Øjeblikket er ude for.

Ministeren handler slet over for Forbrugerne, naar han laver Dyrtid; og naar Importen beskæres, bliver der den store Avance paa Valutaattester. Den store Avance beviser blot, at der er handlet galt. Systemet er Ministerens, og naar der er handlet galt, mener jeg maa Ministeren ogsaa have til Opgave at sørge for at gøre det, som er galt, godt igen. Jeg erkender selvfølgelig, at Ministeren har Magten, men vi er jo alle fælles om Følgerne. Problemet er det enkle: Hvorledes kan man afskaffe de saakaldte Sofaimportører? Det kan man kun ved at afskaffe Muligheden for Spekulation i Varemangelen, og denne Spekulation gaar jeg ud fra at vi alle er imod.

Jeg skal derfor tillade mig at stille følgende Paastand paa Overgang til Dagsordenen:

„Idet Folketinget opfordrer Ministeren for Handel, Industri og Søfart til at træffe Foranstaltninger til Afskaffelse af den Spekulation i Varemangelen, der skaber de saakaldte Sofaimportører, gaar Tinget over til næste Sag paa Dagsordenen.“

Anden Næstformand (Westermann): Der er nu fremsat følgende Paastand paa Overgang til næste Sag paa Dagsordenen:

„Idet Folketinget opfordrer Ministeren for Handel, Industri og Søfart til at træffe Foranstaltninger til Afskaffelse af den Spekulation i Varemangelen, der skaber de saakaldte Sofaimportører,

gaar Tinget over til næste Sag paa Dagsordenen.“

Denne Paastand paa Overgang til næste Sag paa Dagsordenen indgaar nu i Forhandlingen.

Einer-Jensen: Der vil ikke være Anledning for mig til at forlænge Diskussionen; den højtærede Handelsminister har jo udførligt gjort Rede for det Spørgsmaal, der ligger for til Diskussion.

Jeg forstod nu paa den ærede Forespørger, at det egentlig ikke var det af ham stillede Spørgsmaal, der interesserede saa stærkt, men at det derimod drejer sig om at faa rejst en Diskussion om Valutaloven. Det tror jeg ikke, der er nogen Anledning